

Samferdselsdepartementet

Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 2019/55572-3

Arkivkode: 008

Dato: 20.09.2019

Rapport fra ekspertutvalget som har vurdert teknologi og fremtidens transportinfrastruktur – høringsuttalelse fra Bufdir

Vi viser til e-post av 28.6.19 om ovennevnte.

Ekspertutvalget har fått i oppdrag å utrede implikasjoner av den raske teknologiske utviklingen for planlegging av fremtidens transportinfrastruktur. Under pkt. 1 Mandat og anbefalinger, underpunkt «Oppdrag», framgår det at utvalget blant annet skal vurdere om det er valg vi kan gjøre i dag som reduserer de fremtidige kostnadene i sektoren, og/eller bidra til at vi på en mer hensiktsmessig måte oppnår de transportpolitiske målene innen framkommelighet, sikkerhet og klima/miljø ved å ta i bruk og legge til rette for nye løsninger.

«Bedre framkommelighet for personer og gods i hele landet» er ett av de tre transportpolitiske hovedmålene i nåværende NTP 2018 – 2029. Universelt utformede reisekjeder er et av etappemålene under dette hovedmålet. Bufdir mener at for å realisere målet er det også nødvendig å ha et stort fokus på tilgjengelighetsperspektivet når vi behandler temaet transport og teknologi.

Utvalgets hovedbudskap er at opplevelsen av høy mobilitet, er grunnleggende positivt og verdiskapende for samfunnet og at med god bruk av ny teknologi kan kostnadseffektive og fremtidsrettede transportløsninger gjøre denne bevegelsesfriheten mer bærekraftig, større og billigere for samfunnet. Bufdir synes målet om universell utforming og tilgjengelighet for alle er for lite synliggjort i ekspertutvalgets rapport. Temaet er berørt, men ikke i tilstrekkelig grad problematisert. Bufdir vil peke på at ny teknologi som tas i bruk, og som er universelt utformet vil øke funksjonshemmedes mobilitet i samfunnet. Motsatt vil teknologi som ikke er universelt utformet skape barrierer for mobiliteten og hindre personer med funksjonsnedsettelse i å delta i samfunnet på lik linje med befolkningen forøvrig.

Utvalget sier under pkt. 3.5 i rapporten: «Når fremkomstmidler blir utslippsfrie og full automatisering gjør fremkomstmidlene tilgjengelige for alle typer transportbrukere (barn, eldre, funksjonshemmede,

samt også brukere av varetransport) peker alle piler mot en vekst i denne type mobilitet.» Bufdir vil understreke at full automatisering ikke gjør fremkomstmidlene automatisk tilgjengelige for personer med funksjonsnedsettelse. Det er flere ulike grupper funksjonsnedsettelse – nedsatt bevegelse, synsnedsettelse, redusert hørsel og kognitiv funksjonsnedsettelse – og det er nødvendig med et bevisst fokus på universelle løsninger som ivaretar lik mobilitet for alle. [Norges Blindeforbund](#) peker f.eks. på at selvkjørende busser må utformes med tanke på at synshemmede skal kunne reise uten ledsager. Det innebærer full tilgjengelighet når det gjelder bestilling, påstigning, opprop av holdeplasser samt betalingsløsninger.

Bruk av digitale reiseplanleggere representerer et annet stort teknologisk framskritt. For at reiseplanleggere skal gi full nytteverdi for personer med funksjonsnedsettelse bør de inneholde nødvendig tilgjengelighetsinformasjon. Med støtte fra Bufdir, har Entur sammen med Vegdirektoratet og Jernbanedirektoratet gjennomført en studie av hvilken tilgjengelighetsinformasjon personer med nedsatt funksjonsevne trenger når de skal planlegge og gjennomføre en kollektivreise. [Rapporten](#) oppsummerer noen av de viktigste informasjonsbehovene som reiseplanleggere bør dekke for ulike funksjonsnedsettelse. Bufdir vil understreke at det er først når reiseplanleggerne blir universelt utformet ved at tilgjengelighetsinformasjonen legges inn at de kan brukes av alle, og således bidra til økt mobilitet for personer med funksjonsnedsettelse.

Bufdir anbefaler at Samferdselsdepartementet har oppmerksomhet på universell utforming i utvikling av ny teknologi i samferdselssektoren i oppfølgingen av utvalgets arbeid.

Med hilsen

Anna Bjørshol (e.f)
avdelingsdirektør

Anders Kristoffer Braav Eriksen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.